

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך ביטחון עצמי

תהלוכות הנפש בעולם החומר

ישנו קושי לבטא ולהדגים את השינויים וההבדלים התפיסתיים בין אדם שחי חיים ממבט גופני חיצוני לאדם שחי חיים עם מבט נפשי פנימי. הקושי נעוץ בכך שהעולם הנפשי הפנימי הרבה פחות מוכר וידוע, וקשה לבטא את התפיסה הפנימית למי שאין לו נגיעה של חוויה ממשית כלשהי במושגי כוחות הנפש. על כל פנים, ננסה לגעת במספר נקודות מחשבתיות ורגשיות על מנת להמחיש קמעה את הדברים.

ישנה שאלה מפורסמת בדבר הבנת תלונת בני ישראל במדבר - 'זכרנו את-הדגה אשר-נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים ואת-החציר ואת-הבצלים ואת-השומים'. הרי כידוע שבמן היתה סגולה שאפשר לטעום בו כל טעם רוצים. ואם כן, מה המקום להתלונן על חסרון בקישואים, אבטיחים, בצלים שומים. הרי די היה בכך שהם יבקשו לטעום טעמים אלו במן, וממילא הטעם היה מורגש בו?

הרבי מקוצק מבאר, כי רש"י ציין את המדרש - אמר רבי שמעון מפני מה המן משתנה לכל דבר חוץ מאלו? מפני שהן קשים למניקות, אומרים לאשה אל תאכלי שום ובצל מפני התינוק. כלומר, ממשות המן היתה

דע את שמחתך . שמחה בחיבור וצירוף . פרק ט'

הכח שמתגלה בחודש אדר בכללות, זהו כח השמחה. ננסה קצת להתבונן בשורשי הדברים, כדי שזוכה בעזרת ה' גם להגיע לשמחה אמיתית בנפש שלנו.

השמחה הראשונה שאנחנו מוצאים שהיתה בעולם, היא בעת נישואי אדם הראשון, אדם וחווה, שהקב"ה שימח אותם, כמו שתקנו חז"ל בברכת חתנים, שמח תשמח רעים אהובים, כשמחך יצירך בגן עדן מקדם. כמו שהקב"ה שימח את אדם הראשון וחווה, בשעה שנישאו זה לזה, כך אנו מברכים כל זוג שנישא זה לזה, וכן אנחנו אומרים בלשון הברכה של החופה, גילה, רינה, דיצה, וחדווה. שהם באים מעשרה לשונות של שמחה (שיר השירים רבה א, א).

נבאר מעט את לשונות שמחה אלו, גילה אותיות גל י"ה. רינה הם אותיות רן י"ה. וזהו על דרך שנאמר אברהם יגל, שמכח הגילה הוא מצרף היו"ד עם הה"א. יצחק ירנן, שמכח הרינה הוא מצרף היו"ד עם הה"א. דיצה אותיות דץ י"ה. פירוש דיצה מלשון דץ, שמח, והוא מצרף היו"ד עם הה"א. אך חדוה ענינו מלשון חדו, חדי, שמח, והם אותיות חד ו"ה, אם כן נמצא שגילה, רינה, ודיצה אלו הם שלושה שמחות שמצטרפים לאותיות י"ה. אך חדווה הוא לשון של שמחה, המצטרפת אותיות ו"ה.

[יש לציין דשורש שמחות אלו של שני חלקי שם הוי"ה הם, ממה שאמרו חז"ל (מדרש שוחר טוב תהלים ט) על הפסוק (שמות יז, טז) כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור, דאין ה' שלם, ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק. אם כן נמצא ששמו של בורא העולם כביכול הוא נחלק לשניים. כשנחלק את שם הוי"ה באמצע, יש כאן שם י"ה לעצמו, ו"ה לעצמו. על יש כמה שמחות ההולכות ומתחלקות, יש שמחה שהיא שמחה של חיבור י"ה שזה ענינו של גילה, רינה, דיצה. אך יש שמחה שהיא של חיבור ו"ה, שזה נקרא חדוה].

באיש ואישה נודע מה שאמרו רבותינו, איש זה אותיות אש - י', אשה זה אותיות אש - ה'. כאשר הם מצטרפים אהדדי, נעשה מכח כך, השמחה שמצרפת איש ואישה, היא מצרפת את היו"ד יחד עם הה"א, ומזה נעשה גילה רינה דיצה. לעומת זאת מהי חדוה, היא מצרפת את הוא"ו עם הה"א.

בן ובת, זוג שמצטרפים אהדדי, זוהי חדוה. אני מצרף דבר שנמצא חוצה

מדברים שבאו מבחוץ אליו. ולכן גם השמחות שלנו, הם שמחות שאינם שלמים. מדוע? כי דבר שבא מבחוץ, כמו שהוא בא הוא גם הולך. וזמנו קצוב.

אבל מה עיקר השמחה השלימה? מה שהאדם מצליח לאחד את חלקי נפשו, בתוך עצמו, שם השמחה היא פנימית. השמחה הפנימית באה לנפש, כשהנפש מתאחדת בתוך עצמה.

הארת סילוק הספק

חלקי נפש של כל אחד מאתנו, הם פונים למקום אחר. אדם קם בבוקר, הוא רוצה לעשות גם זה וגם זה, האם הנפש רוצה רק דבר אחד? כל אחד מאיתנו, יש לו ריבוי רצונות בנפש, שסותרים אחד את השני, רק הוא מסדר לעצמו סדר עדיפויות, הוא בר דעת, הוא מקבל החלטה, הוא עושה את מה שהוא חושב שהוא צריך לעשות. אבל הנפש שלו בעיקרה בנויה, על מערכות של רצונות שסותרים אהדדי, אחד את השני. זה תפיסת הנפש.

איך הנפש מתאחדת בתוך עצמה בלשון ברורה, ברובד מסוים של הנפש, יש לאדם ספק. איך בעומק אני יכול לפתור את אותו ספק, הצורה החיצונית לפתור ספיקות, האדם עושה שיקול דעת, ישוב דעת, ומקבל הכרעות. קשה לו להכריע, הוא מתייעץ עם אחרים. אבל יש מקום פנימי יותר, שמכוחו האדם יכול להסיר את כל הספיקות. כשמתגלה לו המקום היותר פנימי בנפש, מחמת שהיה גילוי מסוים של רובד מסוים בנפש, הספק נופל מאליו.

המעמקי נפש הללו, היו קיימים קודם לכן, לא התחדש כאן עכשיו כלום. אבל מה כן התחדש? שבתחילה היה אי מודעות לאותו מקום, ועתה יש לו מודעות לדבר, זה נקודת החידוש. דוגמא פשוטה, בן אדם למשל בתחילת דרכו, מסתפק איזה מקצוע ללמוד, בשלב מסוים של החיים, יש לו הכרה פנימית בעצמו, ואז הוא מזהה את התכונה של הנפש של עצמו. ואז מה קרה עם הספק הראשוני? הוא לא הכריע, הספק פשוט לא קיים. כל זמן שהוא לא הכיר את עצמו, את תכונות נפשו, הוא חיפש מקצוע להתפרנס, אז עמד בעיניו ספק. בשעה שהוא נגלה לו הווית נפשו, העמוקה יותר בבירור, אז מה קרה עם הספק? הוא מאליו לא קיים, זה לא הכרעה. יש הבדל בין דעת שמכריעה את הספק, לבין גילוי של מקום יותר פנימי בנפש, שבמקום הזה כאשר הוא מתגלה, הספק מעולם לא קיים.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

לי. כל ו' זה ו' החיבור, לחבר לעוד משהו. כשהוא פונה ל- ה"א, אני מתחבר למשהו אחר, הייתי נפרד קודם לכן מתחילה, באה חדוה וצירפה את הדברים.

שורש המילה חדוה היא מלשון יחד, אחד. תרגום המילה אחד בארמית הוא חד, כי האל"ף נפלה. זה נקרא חדוה, כלומר לקחנו דברים שהם היו נפרדים אחד מהשני, וצירפנו אותם. על דרך זה נאמר בכתוב (שמות יח, יט) ויחד יתרו, דפירושו שמח יתרו (רש"י שם, ילקוט שמעוני שופטים סה). כלומר כל שמחה שנקראת חדוה, ענינה בעצם, שהיו קודם לכן דברים שנפרדים ואינם מצורפים יחד. באה חדוה, מצרפת אותם. כאשר יש צירוף, ישנה כאן חדוה. זה חדוה בנפש האדם. אם כן ענינה של חדוה, שהאדם מצטרף לדבר שהוא זולתו, הוא נפרד מזולתו, וכשהוא מצטרף אליו, אזי מכח הצירוף יש כאן חדוה.

שמח תשמח רעים אהובים, כשמחך יצירך בגן עדן מקדם. קודם לכן מה הם היו, נפרדים אחד מהשני. מהי החדוה? חדו. כלומר, הם נעשים ביחד, אחד.

שמחת החיבור בתוך עצמו

לעומת זאת גילה, רינה, דיצה, זה מה שהאדם מתחבר עם עצמו בתוך עצמו. רוב בני האדם לא שמחים, כי הם פלגא דגופא בתוך עצמם, הם בתוך עצמם חלוקים בעצמם.

אין שמחה כהתרת הספיקות. כאשר האדם, הותר אצלו הספק, יש בו שמחה. מדוע? כי השני הצדדים לא נפרדים אהדדי, אלא הם נעשים אחד.

כאשר הספק מותר אצל האדם, הוא התיר את הספק, אם כן מה קודם לכן היה בתוך עצמו, בלשון ברורה זה נקרא פיצול אישיות, הוא תופס מהלכים נפרדים. כאשר הוא התיר את הספק, הוא נעשה אחד עם עצמו בתוך עצמו. זוהי שמחה פנימית לגמרי.

כאן בעצם הוגדר שתי מהלכים של שמחות. ישנה שמחה שאני מצטרף לדבר שנמצא זולתי, חוצה לי, אבל צירפה אותי לדבר שנמצא מבחוץ אלי. לעומת זאת, גילה, רינה, דיצה, אברהם יגל יצחק ירנן, זוהי שמחה של האדם בתוך עצמו. שחלקי הנפש של עצמו מתאחדים ולא נפרדים.

בא ננסה להתבונן עכשיו, מה הם רוב הדברים שאנחנו שמחים בהם, האם אנחנו שמחים בדברים שמתוך עצמנו, או מדברים מחוצה? הרוב חיצוני. האדם קנה בית, הוא שמח. הוא קנה רכב, הוא שמח. הוא נישא, הוא שמח. הוא קנה בגד, הוא שמח. אם כן ממה הוא שמח? הוא שמח

משתנה לכל דבר מאכל שרק ביקשו, פרט לקישואים, אבטיחים, חציר, בצלים ושומים מחמת שממשות של דברים אלו מזיקה לתינוקות היונקים. על כל פנים אותם מתלוננים מתאווים גופא יחדו את תלונתם על עניין זה, שהם רוצים ממשות של קישואים, אבטיחים, חציר, בצלים ושומים, ואין הם מסתפקים רק בטעם.

נקודה זו נוגעת לענייננו מאוד. אדם עם תפיסה נפשית די לו בכוחות, די לו בטעם, די לו בתענוג מטעם ערב מסויים, אך הוא לא צריך דווקא את הממשות של המאכל עצמו. לעומת זאת, בעל תאוה שחי את המציאות החומרית - הוא לא יכול להסתפק בכוח הטעם, כי הוא רוצה לקבע את התאוה הוא צריך את הממשות הזו שתהיה אצלו זמינה כל הזמן.

אחת מנקודות הקושי לתפוס את הלכי אדם החי חיי נפש, היא השאלה: האם יתכן שאדם החי בעולמנו יכול להוציא את מיטב כוחותיו לפועל ללא בעלות קניינית על האמצעים שכל אדם משתמש בהם. הלא הגדרנו שדי לו לאדם פנימי בקניין פירות בלבד, די לו ברשות שימוש, בשימוש בהשאלה. אולם מה יהיה אם גם קניין פירות לא יהיה לו, לא ישאלו לו או לא יתנו היתר תשמיש. וגם אם כן יהיה מי שיהנה אותו בהשאלה, אבל גם לו אמורה להיות מציאות של פחד מחמת שינוי, שמה יפסיקו לתת לו את רשות השימוש, את קניין הפירות שהוא כן צריך?

ראשית צריך להבין, עצם השימוש בקניין הפירות ולא בגוף הפירות - כבר הינה מציאות של חיבור הרבה פחות חזק לגוף הדבר, ממילא ישנו הרבה פחות פחד מניתוק מגוף הדבר. הרי גוף החפץ מעולם לא היה שלי, וכל מה שיש לי בו הוא רק היתר שימוש ותו לא.

נוסף על כך, אצל אדם היצוני עם בעלות על חפץ, ישנו פחד אם החפץ יפסד - לא יהיה לי. לעומת זאת, אצל אדם פנימי התפיסה היא שמכל מקום קניין פירות יהיו לי. כלומר, את הצורך הנפשי האמיתי והמדוייק שהוא זקוק לו מחפץ או אדם כזה או אחר אי אפשר לקחת ממנו - אם לא יהיה מכאן יהיה משם - על זה נאמר - 'מה לי הכא מה לי התם'.

זאת ועוד, אדם פנימי שהיתה לו גישה לחפצא מסוימת שהוא התעסק עמה או השתמש בה לאורך תקופה. אך כדרכו של עולם, לעיתים נוצר מצב שנבצר ממנו להשתמש בחפץ זה, וגם שימוש בחפצא אחרת כעין זו הוא לא מוצא. ממילא הוא נותר במצב של אין לו לא קניין גוף ולא קניין פירות. אך צריך להבין, הרי כל השימוש בחומריות הוא על ידי הלבשת כוחות הנפש כדי מידת הצורך בלבד בגוף החומרי. אזי גם אם הגוף החומרי מסתלק, האדם פושט את ההלבשה של כוחותיו מעל הגוף הזה, והוא נשאר עם כוחותיו שלו. את החומריות ניתן לקחת לאדם, אך את כוחות הנפש שלו לא ניתן לקחת לו, זה הוא עצמו.

לדוגמא: אדם שהיה רגיל שבתפריט השבועי הקבוע שלו היה מאכל ערב מאוד. ממעדן זה הוא היה ממלא כרסו, ועל טעמו המיוחד הוא היה מתענג. אם משום כל סיבה שבעולם, נוצר מצב שמאכל זה יוצא מהתפריט - זהו, התבשיל הזה כבר לא יהיה תדיר על שולחנו, אולי רק לעיתים רחוקות אם בכלל. אילו מהלך חייו שאת התענוג הוא שאב מהחומריות שבדבר, וחלק משמחת החיים שלו היתה חווית העונג השבועית. הרי שהחסרון בהעדר החוויה משמעותי ופוגעני. אך מהלכו של אדם פנימי שבכל דבר הוא לא משתמש בגוף הדבר עצמו אלא בכוחות שבו.

ממילא גם כאן, הוא לא היה מתענג מגוף המאכל עצמו, אלא היחס כולו היה לעצם כוח העונג מצד ההתפעלות בטעמים. אזי גם אם המאכל הזה גופא כבר לא יהיה זמין עבורו, אין בכך חסרון, כי כוח העונג המתפעל מטעמים נשאר. כלומר, את החפצא ממנה האדם מתענג יכולים לקחת ממנו, אך את עצם תשוקת העונג לא יכולים לקחת ממנו, כי זהו חלק מחלקי נפשו.

כמו כן, ביחס לכוח האהבה: בעוד שאדם חומרי מלביש ומחבר את כוח האהבה שלו בחומר, דהיינו הוא אוהב את גוף של חפץ מסויים, או שהוא אוהב אדם מסויים. ויתר על כן, הוא מקבע את האהבה לגוף הדבר. אזי קיים אצלו פחד שמה גוף הדבר ילקח ממנו, כי אהבתו קשורה ומחוברת לגוף, והניתוק מהגוף יגרום לזעזוע מחמת האובדן.

לעומת זאת, אדם פנימי לא מחבר ומקבע את כוח האהבה שלו לחומריות, כוח האהבה שלו לעולם לא היה ביחס לגוף האדם אותו הוא אוהב ולא לגוף החומרי של החפצא. אלא כוח האהבה שלו קיבל צורה של הלבשה לאדם או חפץ מסויים, אך גם כאשר הדבר הסתלק, הגוף הלך - אך האהבה נשארה. כלומר, יכולים לקחת לאדם את מי או את מה שהוא אוהב, אך לא יכולים לקחת לו את כוח האהבה עצמו, כי הוא כוח שלו.

בהבחנה מסוימת זוהי בחינה מקבילה למה שאירע בעקידה - הכלים נתפשטו והאהבה נשארה. וכן, זהו אותו יסוד כפי שמסופר על אחד מצדיקי הדורות שבנו אהובו הסתלק לבית עולמו, והאב התבטא - את כוח האהבה שעד עתה היה מיוחד עבור בני, כעת אני מפנה את אותו כוח אהבה חזרה לקב"ה. ■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

זבחים, מג, ע"ב – דאמר עולא, לא שנו (שאם ירדו לא יעלו) אלא שלא משלה בהן האור, אבל משלה בהן האור יעלו, מהו דתימא הני מיילי אבר דמחבר אבל קומץ דמיפרת אימא לא, קמ"ל. ופרש"י, אבר דמחבר – איכא למ"ד דמשלה האור במקצתו נקלט כולו בקדושה. אבל קומץ דמיפרת – אימא דמאי דמשלה מקומץ משלה, אידך כדקאי קאי, קמ"ל דכוליה כחד אבר דמי, עכ"ל. והרי שהגדרת אבר "מחבר", והחידוש שאף קומץ שהוא מיפרת, ע"י הקמיצה דייקא נעשה כמחבר, ודו"ק. ועיין חידושי ר' חיים הלוי (פסולי המוקדשין, פ"ג, ה"ה) שרק כאשר מרצה חשיב כאחד. והיינו שאור הריצוי מצרפו.

והנה שורש הדין שקומץ נקרא מיחבר נעוץ בדין אבר שאינו רק מחבר באבר עצמו אלא יש בו כח חיבור לשאר אברים וכמו שנתבאר לעיל. וכלשון המלבי"ם (בראשית, א, כו) שכל אברי האדם הגם שכל אחד ממוזג מתכונה מיוחדת, הם מתאחדים להיות איש אחד, וכולם קשורים קצתם בקצתם, וכל אחד משלים את חברו, עד שאם יחסר אבר פרטי אחד או גיד אחד, הוא מום וחסרון בכלל הגויה, עכ"ל. ובמשך חכמה (דברים, ג, יא) כתב וז"ל, והנה מנחה אינה קריבה בשותפין רק ביחיד (מנחות, קד, ע"ב), ובצבור באה מנחה (ויקרא, כג, י, טז). לפי שהצבור הוא בכלליותו כמו יחיד שהוא איש אחד, וכל אחד מועיל לחבירו כמו שכל אבר מועיל לחבירו, עיי"ש. והיינו שלא רק כל האברים חשיבי כאחד, כדברי הירושלמי הנודעים שהם בבחינת יד ימין ויד שמאל, אלא אף כל כנסת ישראל נחשבים לגוף אחד הנחלק לאברים וכולם חשיבי כאחד, והוא השורש לקומץ שחשיב אחד. וכנגד טענת המן ישנו עם אחד "מפוזר ומפורד" הכניע הקומץ כמ"ש במגילה, והיינו שהקומץ הוא היפך ממפוזר ומפורד, שע"י נחשבים כל כנסת ישראל לאחד, וגדרו מחבר, כי הקומץ הבא מן הצבור קומץ ומחבר את כל הצבור, ודו"ק.

והנה בחולין פירש רש"י וז"ל, אלא לאו כגון שיצא חציו ברוב אבר, וקרי ליה "רובו", דשדין מיעוט אבר דגואי בתר רוב אבר, והוה ליה רוב עובר, עכ"ל. והבן שכל אבר נקרא כן מלשון אבראי, לבר, לחוץ. כי זה מהותו. כי כלל הבהמה מהותה גוף אחד שלם, ותפיסת כל אבר ואבר כאברים לעצמם זהו תפיסת החיצוניות. ויתר על כן, מדין אברים כל אבר עומד להיות נבדל מזולתו. כי צורת אכילתה אבר אבר. והשורש, כי תחלת הבהמה במעי אמו, עובר ירך אמו, הוא אבר של אמו, וזה שורש תפיסת אבר, ודו"ק. ואבר זה עומד לצאת לחוץ, בלידתו. וזהו עומק הנידון באבר שיצא לחוץ שנשדי מיעוט בתר רוב האבר שיצא ועי"ז להשלים חצי הבהמה שיצאה לרוב, כי אבר מהותו א-בר, לחוץ, וכמ"ש הרמב"ן שם בחולין וז"ל, התם הוא דנפק רוב אותו אבר עצמו, ומיעוטו למיפק קאי (עיי"ש בהרחבה ביחס לסוגיא אם יש לידה לאברים). ויתר על כן נקרא אבר מלשון רוב, ולכך שורש ועיקר מהות האבר הוא רוב, ואזלינן בתר רוב האבר, ושדין מיעוטו בתר רובא.

והנה עיקר חיבור כל אברי האדם הוא ע"י הגידים, וזהו חיבור פנימי בתוך גופו. אולם הקומץ הוא חיבור חיצוני ע"י היד שמחבר דבר חיצוני, ושורשו בחיבור נוסף שמצינו באברים כמ"ש האברבנאל (שמות, כח, ו) וז"ל, והאבנט היה כנגד הגידים הסוככים וחוגרים הגוף לחבר אבר אל אבר, לשלוח להם התנועה וההרגש, עכ"ל. והיינו שכל כח החיבור הוא מכח ה"חיי", אולם במת אין חיבור. ועיין אהלות (פ"ב, מ"ז), ועיין אלשיך (כי תבא, כט, ד"ה ושמא. ומשלי, יד, ד"ה עשק). ועיין שב שמעתתא (הקדמה, ד"ה צורות וקשורות), ורש"י הירש (בא, יב, א, ד"ה הנה).

והבן שמצד כך יש ב' טעמים לצרף את המיעוט של האבר לרוב שיצא, א. מפני שאבר מהותו יציאה לחוץ, ועומד לצאת לחוץ, כדברי הרמב"ן. ב. כי אבר יסודו ומהותו רוב, ולכך אזלינן בו בתר רוב. והבן, שכאשר יוצאת רוב הבהמה אינו נקרא יציאה וילוד מדין בהמה, מדין כלל, אלא מדין אברים, כי דין רוב הוא מדין אברים, כנ"ל. וק"ו כאשר יצא חציו של בהמה ובו רוב אבר, ועי"ש שדין מיעוט אבר בתר רוב אבר, הוה רוב בהמה, בודאי שאינו מדין בהמה מדין כלל, שהרי אין כאן כלל בהמה ואפילו רוב בהמה, אלא זהו מדין אבר, ודו"ק.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעילון זה

בחנויות הספרים עכשיו בישראל הקדוש ברוך הוא ברא את עולמו מארבעת היסודות: עפר, מים, רוח ואש. האדם מורכב גם הוא מארבעת היסודות הללו, ובמיוחד עולמו הפנימי.

סדרת הספרים "ארבעת היסודות" מטרתה לפתוח בפני האדם את עולם הנפש על פי החלוקה לארבעת היסודות.

ספר זה עוסק בכוחות הנובעים מיסוד המים, ובו מתפרטים הכוחות השונים הנובעים מיסוד המים, בצירוף היסודות האחרים - כל פעם לפי סדר אחר ואופן שונה.

רבי חיים ויטאל בספרו 'שערי קדושה' מבאר, כי המידה הרעה הנובעת מיסוד המים - היא מידת התאוה.

כח המים הוא כח יסודי באדם, שמעורר בו את כח התאוה. באופן טבעי כאשר האדם אינו עובד על מידותיו התאוה מתגלית אצלו כמידה רעה, אך כאשר הוא מתקן את מידת התאוה בשורשה - היא הופכת להיות מידה טובה.

ספר זה עוסק בביאור פרטי מידת התאוה הרעה שבאדם, והדרכה מעשית לאופן תיקונה.



ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיין ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

היציאה מרעמסס (כנ"ל) איננה שלמה. וז"ש בקש יעקב לגלות את הקץ ונסתם ממנו, והיינו שנאמר בבחינת כמוס, כו-מס. כי כח ה"מס" לא נתקן בשלמות. ובפרטות הוא אוצרו של יוסף (כמ"ש שלהי פסחים) שנשאר גנוז, שהיה מקורו ממס שהטיל על המצרים. ולכן אף שהוטל יראה ופחד ונמס כל לב העמים מפניהם, נמס, נ-מס, אולם לא בשלמות. ובפרט מתגלה בערב רב ושורשו עמלק, וכן בבלעם שהתנגד לישראל במצרים ובמדבר, ובא להילחם עם בלק בבני ישראל וקסמים בידו, קסם, ק-סם.

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

אסם, מוסר, מכסה, מכסת, מסבה, מסה, מסכנת, מסלה, מסד, מספר, מסרות, מסת, מסת, סמך, מסע, מאס, מכס, כמוס, מסוה, מסך, מס, מסכה, מסכן, מסלא, כרסם, מספד, מספחת, סמדר, סמים, סמל, עמיס, קסם, ססמי, מנוס, עמשסי, חמס, מאסף, כסמת, מסגר, יעמס, מסמרות, מסמר, נמס, מספוא, יסמכיהו, סתם, רמס, מחסה, מסתולל, מסתור, מוסד, מכנסים, מנוס, מסגרת, מסחר, סומפניה, אמסה, רעמסס, סימן, סמר, אחיסמך, סם, מסבת. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

המבדיל ומסתיר ומעלים. ולצורך תיקון חטא העגל, נעשה המשכן, ע"י אהליהב בן אחיסמך, אחי-סמ-ך. והיינו שע"י נתקן ממסך דקלקול למסך דתיקון. וד' חשובים כמת, ואחד מהם מצורע, ובפרט הנקרא ספחת, בחינת מספחת, מס-פחת.

וכאשר חל שורש הרע, לא נשאר מן הטוב אלא סימן בלבד, סמ-ין. והוא אור ניצוצי הטוב שעדיין גנוזים בדבר. וכאשר מעוררים הסימן ע"י משיבים הדבר אל הטוב, לסם חיים. וביור זה הוא בחינת עיבור, בבחינת עמוסי בטן, עמס, ע-מס. וזה היה התהליך בגלות מצרים, בירור, כעובר במעי אמו, כמ"ש חז"ל. ושם הכה הקב"ה את מצרים בעשר מכות, והיינו הכאת שורש המספר שהוא עשר. מספר, מס-פר, לשון פרור. וזה ע"י מש"כ מסתולל בעמי, מס-תולל, וע"י יצאו ממצרים, לשון מיצר, גבולות, בחינת מסגרת, מס-גר-ת. אולם היציאה לא היתה שלמה בדרך יושר, בבחינת מסלה, מס-לה, אלא כמ"ש "ויסב", מוסבות, מס-בוות. וזה מכח כך שהכסמת לא הוכתה בברד, כסמת, סמ-כת. ולכך יצאו עמהם ממצרים ערב רב, שהם "מספחת" (כנ"ל) על בני ישראל. ובהם גנוז שורש הרע כנודע, והיינו כח סם המות, ולכך

קדושים | מ-ס ואלהי מסכה לא תעשו לכם. מסכה, מס-כה. זכה נעשה לו "סם" חיים, לא זכה נעשה לו "סם" המות. סם חיים, מ' וס' שבלוחות היו עומדים. סם המות, סמא"ל, סם-אל. ואלהי מסכה, זהו סם המות, שורש כל הרע ע"ז, והוא בחינת מסוכן, מסוכן למות, מסכן, מס-כן. וכאשר יוצא לפועל זהו מות, סם המות כנ"ל, ואזי נעשה מספד, מס-פד. ושורש כל הרע הוא שטן הוא יצה"ר הוא מלאך המות. ואמרו חז"ל בב"ר שסמ"ך הראשון שנאמר בתורה הוא גבי האשה, "ויסגר בשר תחתיה", שנברא שטן עמה. סמך, סמ-ך. והוא שרו של עשו, סמא"ל, סמ-אל. והוא שורש הפסד כל דבר, בבחינת רמס, ר-מס. שע"ש כן נקרא רעמסס, רע-מס-ס. מתמוסס, נמס, נ-מס.

ושרש הרע, רעוע, פרוד. בחינת מסה ומריבה, מסה, מס-ה. והוא בחינת סם, סמים, שצורתם פרורים, אבקה. והוא בחינת המסה, שלוקח דבר שלם, והופכו לחלקים. וכן בחינת סמר, סמ-ר, שנעשה בשרו חידודין חידודין, פרורים. והוא בחינת המות, "כי המות יפריד ביני ובינך", מות פירוד. וכאשר חטאו בעגל שבו נקנס עליהם מיתה, לא יכלו לסבול אור פני משה, ונתן משה על פניו מסוה, מס-וה. שהוא בחינת מסך, מס-ך, מסך

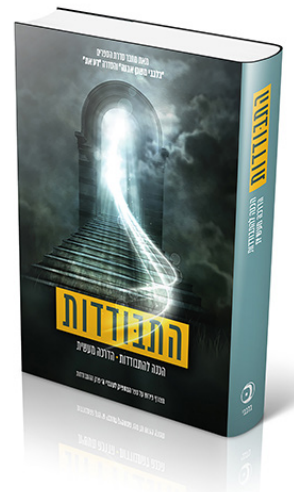
ההתבודדות ומעלתה מוזכרות רבות בדברי גדולי ישראל בדורות האחרונים והיא מן העיקרים בתורת הבעש"ט וחסידות ברסלב, אך כבר רבותינו הראשונים האריכו רבות בחשיבותה, תפקידיה ודרכיה. מתוך דבריהם מתברר שגדולי ישראל רובם ככולם היו מתבודדים באופנים שונים.

בדברי רבותינו הראשונים המושג "התבודדות" אין פרושו דיבור עם ה' בהודאה ותפילה בלבד אלא זוהי רק החיצוניות של דבריהם. ענין ההתבודדות הוא השקטת הגוף והחומר וגילוי חלקי הנשמה. לאחר שאדם גילה את מציאות ה'אני' והשקט את מציאות החומר, עבודתו לגלות את מציאות ה' בקרבו. דבר זה נעשה ע"י פנייה אל בורא עולם בהודאה ותפילה. מהי דרך העבודה למעשה בזמן ההתבודדות?

כפי שהרצה לקנות לחם יכול למצוא במרכולים הגדולים כמה עשרות סוגי לחמים; שעורים, חיטים, קמח מלא ועוד סוגים אשר שם התואר 'לחם' וודאי שייך לכולם, כך גם המושג 'התבודדות', אף שהוא שם תואר אחד, יש בו דרכים רבות ושונות. ספר זה מביא אחת מן הדרכים.

ספר זה נבנה על דברי ר"א בן הרמב"ם ועל דברי רבי אברהם אבולעפיה. בצירוף שניהם יחד העמדנו צורה אחת של התבודדות.

ספר זה עוסק במישור המעשי - בהכנה להתבודדות ובהדרכה מעשית בהתבודדות עצמה, אך תכליתו להביא את האדם לתפיסת חיים חדשה - "חיים של התבודדות". הספר פונה לכולם, אך מותאם לנפשות הקרובות יותר לתמימות ופחות להשכלה (הספר 'דע את נשמתך' מהווה המשך לספר זה ועוסק בנושאים אלו ביתר בירור והעמקה).



בלבביפדיה קבלה אמן

ועוד. כתיב (משלי, כו, כה) כי יחזק קולו אל תאמן בו. ואמרו (ברכות, כד, ע"ב) המשמיע קולו בתפלתו, הרי זה מקטני אמנה.

ועוד. כתיב (איוב, טו, לא) אל יאמן בשיו נעתה, כי שוא תהיה תמורתו. וכתיב (ירמיה, ט, ב) וידרכו את לשנם קשתם שקר ולא לאמונה וגו'.

ועוד. כתיב (תהלים, קטז, י) האמנתי כי אדבר. וכתיב (ירמיה, ז, כח) אבדה אמונה, ונכרתה מפיהם.

ועוד. אמרו (זוה"ק, בלק, ר, ע"א) מסיר שפה לנאמנים (איוב, יב, כ) מסיר שפה לנאמנים, אלו דור הפלגה דבלבל לישנהון דלא ישלטון במלה כלל. ועיין רש"י (איוב, שם) אף לנאמנים, כי פע"מ מים שפתתיו נבללים לדבר סרה, כגון אברהם, והאמין בה', וסוף נכשל במה אדע. ופעמים נהפך לאלם. אותיות לפני אמן, אלם.

עינים - שבירה כתיב (במדבר, כ, יב) יען לא האמנתם בי להקדשיני "לעיני" בני ישראל.

ועוד. כתיב (דברים, כח, נט) מכות גדולות ונא"מנות, וחלים רעים ונאמנים. קטלא כולה, וקטלא פלגא, חולי.

ועוד. כתיב (שם, כז, טו) ארור האיש וגו', וענו כל העם ואמרו אמן.

ולהיפך: שבירת האמונה. כתיב (ירמיה, יב, ו) אל תאמן במ. וכתיב (תהלים, פח, יב) היספר בקבר חסדך, ואמונתך באבדון.

ומצד התיקון כתיב (תהלים, קא, ו) עיני בנאמני ארץ. וע"ז אמרו (שבת, קיט, ע"ב) ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו.

עתיק כתיב (תהלים, לו, ו) ה' בהשמים חסדך, אמונתך עד שחקים. ופרש"י, בשביל רשעים הללו אתה מסלק חסד מן התחתונים ומגביה (מכח עתיק) אמונתך עד שחקים לסלקה מבני"א. כי בשמים נגלה האמונה, כמ"ש (תהלים, פט, ג) שמים תכן אמונתך בהם.

אריך אריך, אורך, אורך. וכתיב (תהלים, צב, ג) ואמונתך בלילות. והיינו שע"י אור האמונה מאיר אף הלילה, בבחינת לילה כיום יאיר. ועל בחינה זו נאמר (איכה, ג, כג) חדשים לבקרים רבה אמונתך. והיינו בבחינת יתרון האור (הבא מתוך) מן החושך.

ועוד. במקדש היו מארכין במטבע ברכות הת"פלה (הארת אריך), ואין עונים אמן אחריהם. עיין רמ"ע מפאנו (מאמר הנפש, ח"ה, פ"ג). ובכל מקום שעונה אמן אמרו (ברכות, מז, ע"א) שתהא בינונית, לא ארוכה ולא קצרה. בחינת ז"א. עיין

רי אותיות יושר-ת. וזהו תשורי מראש, מראש - התחלה - אלף, עד תי"ו. וכתיב (דברים, לב, ד) אל אמונה ואין עול, צדיק "יושר" הוא. וע"ז כתיב (תהלים, קיט, ל) דרך אמונה בחרתי, מש"פטיך שויתי. ואמרו (תענית, יא, ע"א) אל אמונה ואין עול, אל אמונה, כשם שנפרעין מן הרשעים לעוה"ב אפילו על עבירה קלה שעושין, כך נפרעין מן הצדיקים בעוה"ז על עבירה קלה שעושין.

ואמרו (תמיד, כח, ע"א) תניא, רבי אומר, איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם, וכו', וי"א יחזיק ב"אמונה יתירה. אמן - היא שמיה רבה, ר"ת ישר.

שערות עוה"ז בחינת שית אלפי שנין מטבורו דא"ק ולמטה. עוה"ב ראשיתו שערות. העשרי יהיה קדש. ואמרו (סנהדרין, קי, ע"ב) קטן מא"מתי בא לעוה"ב וכו', תנא משום ר"מ, משעה שיאמר אמן, שנאמר פתחו שערים ויבא צדיק שמר אמנים, אל שמר אמונים אלא שאמר אמן. פתחו "שערים", בחינת שער - שערות.

אזן אח"פ, סוד טעמים, ס"ג, מ"ה, ב"ן, דע"ב דס"ג. ועיין עקידת יצחק (מצורע, שער ס"ב, ד"ה אחר) והוא מ"ש הכתוב (איוב, יב, כ) מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח. כי הסרת השפה נמ"שכת מלקיחת הטעם הפנימי מהדבר, וההפך, לבחכם ישיכיל פיהו.

ועוד. באורות האזן נגלה אות ה'. ועיין ציוני (בשלח) ועוניו ה' פעמים אמן. וכן הוא בשער הכוונות.

חוטם בחינת מ"ה דע"ב דס"ג. ועיין רמ"ע מפאנו (מאמר תיקוני התשובה, פ"ז) תמורת א"ת ב"ש לשם חתך הן אותיות סא"ל, שהוא שם מ"ה מן הע"ב (בחינת מ"ה דע"ב, והבן) של ויסע ויבא ויט וכו'. והנה סא"ל בגימט' פא"י (ר"ת פותח את ידך. פאי - אף - י, בחינת תיקון האף - החו"טם), ר"ת אלו ממונים על הפרנסה, ומספרם אמן בסוד היחוד בצדיקו של עולם דכתיב ביה ויכלכל את יוסף.

ועוד. בחוטם נגלה אות וא"ו. ואמרו (זהר חדש, תיקונים, פד, ע"א) צריך לכוון בחמש סרי ויין דאמת ויציב וכו' ועם א' מן אמת סלקין לחשבון אמן.

פה אכילה: אמרו (סוטה, מח, ע"ב) רבי אליעזר הגדול אומר, כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר, אינו אלא מקטני אמנה.

נישוק: עיין שער הכוונות (כוונת אמן) אמן של הקדיש נקרא בחינת חיבוק וכו', ואמן של תפלה והעמידה נקרא נישוק. עיי"ש.

דיבור: כתיב (מלכים, א, ח, כו) ועתה אלהי יש"ר אל יאמן נא דברך אשר דברת לעבדך דוד אבי.

אור א"ס יחודא עילאה, שמע ישראל. יחור דא תתאה, ברוך שם וגו', כנודע. וכתיב (תהלים, מא, יד) ברוך ה' אלהי ישראל מהעולם ועד העו"לם אמן ואמן. ועוד כתיב (שם, עב, יט) וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן. וכן כתיב (שם, פט, נג) ברוך ה' לעולם אמן ואמן (וכן שם, קו, מח). ואמרו (שבת, קיט, ע"ב) מאי אמן, א"ר חנינא, אל מלך נאמן. ואמרו (סוכה, מט, ע"א) מעשה ידי אמן, זו מעשה ידי אומנותו של הקב"ה.

ועוד. עיין רקאנטי (וארא) אמן בגימט' צ"א, כמנין הוי"ה אחד, כי השם ג' פעמים עולה ע"ח, ואחד (עולה) י"ג, הרי צ"א.

צמצום צמצום חידש "מקום". וע"ז כתיב (יש"עיה, כב, כג) ותקעתיו יתד במקום נאמן.

ועוד. צמצום, חלל הפנוי, שורש לע"ז. ואמרו (חור"ליו, קכג, ע"ב) אין אמונה בעכו"ם. ואיתא בספר הקנה (ד"ה יראת המקום) ומי שלא שלם (הש"ליום) עניית אמן עם בריך הוא קרוב הוא לכופר. ולהיפך אמרו, כל העונה אמר יש"ר בכל כוחו אפילו יש בו שמץ ע"ז מוחלן לו.

ועוד. חלל. ואמרו (ברכות, מז, ע"א) ת"ר, אין עונין אמן וכו' יתומה. והיינו שנעשה חלל בין הברכה לאמן.

ועוד. צמצום כיסוי מסך מבדיל. ועיין ספר הת"מונה (תמונה שלישית) אבל עתה בגלותנו שאין אנו שומעין את השם אלא בכינויו, אנו עונים אמן, לאמת אות אל מקום הנקרא אמת (ז"א) שהוא נראה ואינו נקרא. וכן מבואר בציוני (בלק). ובר"קאנטי (וארא).

קו קו לשון תקוה. וכתיב (שמות, ד, לא) ויאמן העם וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל. והיינו שמכח תקותם האמינו.

עיגולים אמרו (ירושלמי, שביעית, פ"ו, ה"א) א"ר יוסטא בר שונם, לכשיגיעו הגליות לטורי אמנה הן עתידות לומר שירה, מ"ט תשורי מראש אמנה (שה"ש, ד, ח). גלות לשון גל, גלגל, עיגול, והוא בחינת שירה כמ"ש באלו מציאות, כשיר - כעיגול.

ועוד. כתיב (תהלים, פט, ט) ואמונתך סביבותיך. בחינת עיגול סביב.

יושר עיין ספר מאירת עינים (בשלח) וז"ל, זהו ענין אמרו (ברכות, נג, ע"ב) גדל כח העונה אמן יותר מן המברך, כי העונה אמן מעלה מחשבתו לפתוח מקום היושר לאמן, עכ"ל. וכן הוא בר"קאנטי (וארא).

כתיב (שה"ש, ד, ח) תשורי מראש אמנה. תשו-

בלביפדיה קבלה אמן

נוק' כתיב (במדבר, ה, כב) ואמרה האשה אמן אמן. וכתיב (הושע, ב, כב) וארשתיך לי באמונה. ועוד. נקראת בית. וכתיב (שמואל, א, ב, לה) וב- ניתי לו בית נאמן (וכן כתיב שם, שם, כה, כח). וכתיב (שם, ב, ז, טז) ונאמן ביתך.

ועוד. בחינת ארץ. ועיין ספר הקנה (ד"ה סדר סוטה) אל"ף מ"ם נ"ן עולה ארץ.

ועוד. בחינת לבנה - ירח. וכתיב (תהלים, פט, לח) כירח יכון עולם, ועד בשחק נאמן סלה.

ובקלקול כתיב (ישעיה, א, כא) איכה היתה לזו-נה קריה נאמנה. ואמרו (שמ"ר, בשלח, כג, ה) תשורי מראש אמנה, א"ר יוסטא, הר הוא ושמו אמנה, עד אותו ההר ארץ ישראל, ממנו ולהלן חוץ לארץ.

ועוד. עיין כנפי יונה (ח"ג, ס"י קמא) הכוס, בגימט' אמן. ונוק' נקראת כוס.

■ **המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון**

מר. וכתיב (תהלים, לא, כד) אמונים נצר ה'. ועוד. עיין שער הכוונות (דרושי חזרת העמידה, דרוש ה', ענין כוונת אמן) ונחזור לענין כוונת אמן, כי הנה נתבאר כוונתו אך להוריד אור עליון מן אימא עילאה אל זו"ן באותן ג' מקומות שמתחב-רים יחד (עיין ערך קטן הוד).

ז"א סוד ישראל. וכתיב (הושע, יב, א) ועם קדו-שים נאמן. ואיתא בזוה"ק (תיקונים, הקדמה, ה, ע"א) והיה אמונת עתך וגו', אמונה סדר זרעים, עתך סדר מועד, חוסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות וכו', וסימן זמ"ן נק"ט. והיינו זמן קט"ן, בחינת ז"א, ו"ק ששה סדרי משנה. ושורשם "אמונת". והם כנגד ישראל ששים רבוא, ועליהם כתיב (תהלים, פט, ו) אף אמונתך בקהל קדושים.

ובקלקול כתיב (תהלים, יב, ב) כי פסו אמונים מבני אדם. בחינת אדם קטן, כמ"ש (סוטה, מו, ע"ב) קטנים שהיו מקטני אמנה. ואמרו (ברכות, נג, ע"ב) אחר הכל עונין אמן חוץ מתינוקות של בית רבן הואיל ולהתלמד עשוין.

ספר הקנה (ד"א יראת המקום) שהרחיב לבאר זאת. ועיין שושן סודות (אות קנו, טעם איסור אמן חטופה) הארוכה אסורה, משום שמוציא מן אמן האחרון.

אבא שם י-ה באבא. ועיין שער הכוונות (דרושי הקדיש, דרוש א, כוונת הקדיש בעצמו) סוד אמן בגימט' צ"א, והוא סוד שלש מילויי שם י-ה של אלהים הנ"ל, בידו"ן באלפי"ן בהה"ן, יו"ד ה"י, יו"ד ה"א, יו"ד ה"ה, הם בגימט' צ"א. עיי"ש שכן הוא באמא ובאבא. ועיי"ש דרושי חזרת העמידה, דרוש ה'.

אמא כתיב (במדבר, יא, יב) האנכי הריתי את כל העם הזה, אם אנכי ילדתיהו, כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את היונק. וכתיב (אסתר, ב, ז) ויהי אמן את הדסה וגו' (נעשה לה כאם) לקחה מרדכי לו לבת. אמן - אמן - ובזוה"ק (וילך, רפה, ע"ב) אמן אקרי דכתיב ואהיה אצלו אמן, אלא תקרי אמן אלא אמן.

ועוד. אמא בחינת חשמ"ל, אור מקיף שנוצר ושור-

בקרוב - עולם ברור



רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

המאמרים שבאו בספר זה, רובם נערכו מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות משנת תשע"ב עד שנת תשע"ח, בעיר בני ברק. על תפלת שמונה עשרה נמסרו כמאה ושבעים שיעורים, מתוכם נערכו

ארבעה מאמרים, ועל פרשיות השבוע נמסרו כשבעים שיעורים, ומתוכם נערכו עשרים מאמרים.

כל שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות, ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם.

השיעורים נמסרו באופן של בנין, וקטע מתחבר לקודמו, ועל כן נצרך עיון המקיף את כל המאמר בשלימות, שימת לב וישוב דעת, להבנת הדברים בדקותם על בוריים.

מלאכת העריכה נעשתה ביד אומן מתוך תמלול מדויק, וניתנה שימת לב רבה לשמירה על צביון צורת מסירת השיעור במקורו.

שיעורים אלו נמסרו בזמן קצוב של כחצי שעה, וניתן לשומעם באמצעות מערכת השיעורים של קול הלשון. בסוף כל מאמר צויינה השלוחה למציאת השיעור. השלוחות צויינין הן לפי מספרם בקו הטלפון, והן לפי שמותם, על מנת להקל על מציאתם גם בעמדות קול הלשון שבמרכזי תורה ותפלה.

מאמרים כ"ז נערכו מתוך שיחות שנמסרו לבחורי ישיבה גדולה, כהכנה לקראת חג מתן תורה.

בחלקו האחרון של הספר מופיעים "מאמרי התקופה" - שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן מאמר נוגע לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצא לאור לראשונה.

מילון ערכים בקבלה • אורות - אור מקיף

הוא נשמה לנשמה הנקרא חיה. והנה הוא מקיף לכל הגוף בכללות, אבל הוא מקיף ומאיר בכל חלק כפי מה שהוא, כי בחלק הנשמה מקיף לה בבחינת אור נשמה, ולרוח מקיף בחינת רוח, ולנפש מקיף בבחינת נפש (והיינו הקפה מכל צד, כנ"ל), אבל המקיף הגדול שהוא יחידה שהיא בבחינת א"א, אינו מקיף בצד חלקים, רק מקיף הכל בהשוואה אחת, ולכולן נותן אור של בחינת נשמה, ולכן נקרא יחידה, מפני שאין לה אלא בחינת אחת לבד בהשוואה אחת (והיינו הקפה להביא הכל לתכליתו), עכ"ל. וכן כתב שם (ש"ד, פ"א) וז"ל, ודע, כי נר"ן מתלבשים תוך פנימיות הכלים שהוא הגוף, אך בנשמה לנשמה אין יכולת בגוף האדם לסובלה ונשאת בחוץ בסוד או"מ. וכשהוא מקיף את המוח מדור הנשמה אז הוא בחינת מקיף אל הנשמה, וכשהיא מקפת את הלב שהיא מדור הרוח אז הוא בחינת מקיף אל הרוח, וכשהיא מקפת לכבד מדור הנפש אז הוא מקיף לנפש, כי זו שיש ג' בחינות אלו שהם נר"ן, כן הנשמה לנשמה צריך שיהיה בה בחינת ג' אלו כולם בסוד אור מקיף. אמנם הגולגלת שהוא סוד הכתר משם שורש לנשמה עליונה הנקרא יחידה. וטעם קריאתה יחידה, לפי שהיא מקפת כל העולמות בבחינת נשמה לבדה, עיי"ש.

ובעומק המקיף אינו מאיר רק לאור פנימי שלו, כנ"ל, אלא לכלל כל העולמות שתחתיו. וכמ"ש שם (שער יא, פ"ב) וז"ל, כל האצילות שהוא מא"א עד נוקבא דז"א עם כל המקיפים, כולם נתונים בין או"פ דעתיק יומין ובין אור המקיף שלו, וכולם מאירין ממנו, עכ"ל. ודו"ק היטב.

ועיין לעיל מאמר אור מקיף ואור פנימי.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ז"ל העץ חיים (שער עיגולים ויושר, ענף א) אורות הם עצמות הרוחניות, ויש בו שני בחינות שהן ארבעה, דהיינו פנים וחיצון, ואור פנימי ואור מקיף, ואין לך שום אור שאינו כלול מבחינות אלו.

וכתב הרמח"ל בקל"ח פתחי חכמה (פתח כח) וז"ל, אור מקיף - עומד בחוץ ומקיפו, ונקרא שכולל כחו ומביט עליו לכל צד וכו', וזהו אור פנימי ומקיף של ספירות וכו'. ועומד בחוץ - וזה כי האור שהלך להכנס בכלי, לא כולו נכנס, אלא חציו עומד בחוץ, וכו'. ומקיפו, ר"ל שאינו עומד מרחוק שלא יהיה לו שייכות עם הנפעל, אלא מקיפו. ונקרא שכולל כחו, ר"ל שהוא סיבה לו (המקיף סיבה לפנימי), ונמצא שכולל אותו כסיבה למסובב, עכ"ל.

וכתב בעץ חיים (שם, שם) וז"ל, והנה האורות האלו הם ב' בחינות, אחד נקרא אור פנימי "המתלבש" תוך הכלים, והשני נקרא אור "מקיף" ו"סובב" עליו, שמרוב גודל הארתו אין הכלי יכול להלבישו ולקבל כחו בתוכו ונשאר אור ההוא מקיף וסובב עליו מבחוץ. וכמו כן בבחינת הכלים אין לך שום כלי בעולם שאין לו ב' בחינות ע"ד הנ"ל, הלא הוא בחינת פנימיות הכלי, ששם ה"תדבקות" ו"התלבשות" אור פנימי הזה בתוכו. ועוד יש לו בחינת חיצוניות הכלי אשר עליו מבחוץ סובב ומקיף אור מקיף הנ"ל, עכ"ל. והבן שלפי דברי הרמח"ל הנ"ל, אין ענין אור מקיף רק ריבוי בכמות ביחס לאור פנימי, אלא זהו מהות שונה, מהות של מקיף, והיינו "שמביט עליו לכל צד", כלשון הרמח"ל. ובדקות יותר, יש מקיף דחיה ומקיף דיחידה. מצד מקיף דחיה הוא מביט עליו מכל צד. ומצד מקיף דיחידה הוא מקיף עליו להביאו לתכליתו, בסוד נעוץ סופן בתחילתו ותחילתו בסופן. וכמו שכתב בעץ חיים (ש"ו, פ"ה, מ"ת) וז"ל, והנה מקיף זה

כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת info@bilvavi.net

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306



הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231 2>4>12

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 02.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829